

Samenvatting:

In 2002 is het college akkoord gegaan met het protocol inzake realisering en beheer en onderhoud van beeldende kunst in de openbare ruimte (KIOR) in de gemeente Maastricht. Inmiddels is dit protocol toe aan actualisatie en zijn de werkwijzen van zowel realisering als beheer en onderhoud bijgesteld. Daarnaast voorziet dit voorstel in een meerjarenplanning 2018-2021, inclusief dekkingsplan, op het gebied van kunst in de openbare ruimte. Dit voorstel is dus tweeledig en omvat:

- Nieuwe Regeling Kunst in de Openbare Ruimte (KIOR) ter vervanging van het Protocol Kunst in de Openbare Ruimte (2001)
- Meerjarenplanning en bijbehorend dekkingsplan 2018-2021 op het gebied van kunst in de openbare ruimte

Het betreft hier een samengevoegd voorstel omdat beide documenten hetzelfde onderwerp betreffen, te weten kunst in de openbare ruimte in de gemeente Maastricht.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met de Regeling Kunst in de openbare ruimte;
2. Akkoord te gaan met de meerjarenplanning voor kunst in de openbare ruimte voor 2018-2021 als leidraad voor die periode.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d 4 december 2018:

Conform.

1. Aanleiding

De stad Maastricht heeft zo'n 200 kunstwerken in de openbare ruimte en is daarmee in het bezit van een aanzienlijke kunstcollectie in de buitenlucht. Deze collectie levert een gewichtige bijdrage aan de dynamiek, aantrekkingskracht en leefbaarheid in de stad. Waar kunstwerken in het verleden geplaatst werden in de toongevende kern van de stad wordt kunst vandaag de dag ook een middel om sociale cohesie te vergroten en de stad leefbaarder en interessanter te maken. Daarnaast is kunst in de openbare ruimte wellicht de meest laagdrempelige en toegankelijke cultuuruiting van de stad door hun directe relatie met de omgeving en daarmee van belang voor de stad, haar inwoners en bezoekers. Inmiddels is het protocol inzake realisering en beheer en onderhoud van beeldende kunst in de openbare ruimte toe aan actualisatie en zijn de werkwijzen van zowel realisering als beheer en onderhoud bijgesteld. De Regeling Kunst in de Openbare Ruimte vervangt het protocol uit 2001 en verwoordt daarmee de geactualiseerde werkwijze omtrent KIOR evenals de huidige uitgangspunten hiervoor. Dit betekent dat het Protocol Kunst in de Openbare Ruimte uit 2001 met de inwerkingtreding van deze nieuwe Regeling Kunst in de Openbare Ruimte komt te vervallen. Deze nieuwe regeling kan te zijner tijd ingepast worden in de Omgevingswet 2021; hier is reeds rekening mee gehouden.

Naast de realisering van beeldende kunst in de openbare ruimte is er het onderhoud van kunstwerken, waarvan de gemeente eigenaar is. Het onderhoud kent deels een programmatisch karakter door in 2019 een meerjarig contract af te sluiten met een uitvoerder van beheer en onderhoud ten einde de levensduur van de kunstcollectie te verlengen; deels een ad hoc karakter (i.v.m. onvoorziene kosten). Wij willen u hierbij de meerjarenplanning 2018-2021 voorleggen, zowel op het gebied van lopende- en te realiseren projecten alsook in het beheer en onderhoud.

2. Context

Voor het gemeentelijk beleid en de uitvoering van Kunst in de Openbare Ruimte heeft het college van B&W het Protocol Kunst in de Openbare Ruimte (2001) vastgesteld. Dit protocol voorziet in de advisering en beoordeling van de artistiek-inhoudelijke kwaliteit t.a.v. kunst in de openbare ruimte door de gemeentelijke adviescommissie beeldende kunst en vormgeving -welstand en monumenten. Het secretariaat van deze commissie is toegewezen aan B&O – Economie en Cultuur. Om in lijn te blijven met de uitgangspunten van het huidige cultuurbeleid en vanwege bijstelling van de werkwijzen van zowel realisering als beheer en onderhoud zal de Regeling Kunst in de Openbare Ruimte het protocol uit 2001 vervangen.

3. Gewenste situatie

Maastricht kent een rijk kunst- en cultuurklimaat met aandacht voor beeldende kunst. Kunst in de openbare ruimte maakt dat onze omgeving het kader voor kunst is geworden waarin de gehele gemeente Maastricht ons openbare kunst kabinet is. De Regeling Kunst in de Openbare Ruimte vervangt het protocol uit 2001, waardoor de uitgangspunten van het huidige cultuurbeleid gevolgd worden en de werkwijzen van zowel realisering als beheer en onderhoud bijgesteld. Het doel van deze actualisering is het uitzetten van een lijn voor de gemeente Maastricht als opdrachtgever voor kunstwerken en opdrachtgever voor het beheer en onderhoud van de bestaande kunstcollectie in de openbare ruimte. Deze lijn kent twee uitgangspunten:

1. *(Realisatie van) Kunst in de openbare ruimte is maatwerk*

Kunst wordt gezien in haar context en als onderdeel uitmakend van een het algemene cultuurbeleid. Kunst is belangrijk en soms zelfs bepalend voor de inrichting en ambiance van Maastricht. Dit betekent dat er een duidelijke werkwijze dient te zijn om te komen tot de realisering van nieuwe kunstobjecten in de openbare ruimte. Dit betreft niet enkel realisering op gemeentelijk initiatief maar ook aanbiedingen en voorstellen van derden voor (het plaatsen van) kunstobjecten in de openbare ruimte.

2. *Het beheer en onderhoud van kunst in de openbare ruimte* Kunst in de openbare ruimte betreft niet enkel het toevoegen van nieuw kunstwerken aan het openbare kunst kabinet; het beheer en onderhoud van bestaande kunstwerken is van essentieel belang. Ook voor beheer en onderhoud dient een duidelijke werkwijze te zijn. De aard van het onderhoudswerk betreft het verlengen van de levensduur van de bestaande kunstwerken.

Het doel van de voorgestelde meerjarenplanning is een helder en eenduidig meerjarenprogramma (voorzien van een dekkingsplan) waardoor de opgebouwde reserves worden behouden, fluctuaties in meerjarenraming opgevangen worden en investeringen (realisatie) mogelijk zijn. Het voordeel en de noodzaak daarvan is niet alleen gelegen in de afstemming en de organisatie van werkzaamheden en personeel, maar zeker ook in de vaststelling van prioriteiten op basis van aanwezig budget. Wanneer uw college akkoord gaat met dit meerjarenprogramma zal zowel intern- als extern duidelijk zijn waar de prioriteiten liggen, hoe de budgetten zijn vastgelegd en hoe vervolgens wordt omgegaan (in de tijd) met zich nog aandienende initiatieven.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het onderhoud van de kunstwerken in de openbare ruimte dient op een duurzame wijze uitgevoerd te worden waarbij, voor zover van toepassing, gebruik wordt gemaakt van middelen en/of materialen die voldoen aan de criteria van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (Duurzaam Inkopen).

5. Effect op de openbare ruimte

Kunst in de openbare ruimte levert een gewichtige bijdrage aan de dynamiek, aantrekkingskracht en leefbaarheid in de stad. Hierin zit ook het belang van kunst in de openbare ruimte.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

De financiën worden besproken in het meerjarenplan 2018-2021 waarin de mogelijkheden voor realisatie van kunst in de openbare ruimte en de behoefte aan beheer en onderhoud naar kosten worden vertaald. Dit wordt nogmaals kort weergegeven in onderstaande tabel.

Kosten	
Raming KIOR 2018-2021	€ 358.590,00
Dekking	
Exploitatie 2018-2021	€ 264.956,00
Restantkrediet MJIP KIOR	€ 61.876,00
Reserve overloop ¹	€ 31.758,00

¹ Het betreft een algemene reserve die gebruikt kan worden om nog ingezette budgetten in een afgesloten dienstjaar (t) te reserveren om deze beschikbaar te houden voor uitvoering van noodzakelijke diensten in het daarop volgende jaar (t+1). In dit geval is middels de reserve overloop in 2017 is een bedrag van ca. €60k gereserveerd i.v.m. verwachte kosten in het kader van KIOR in 2018. Conform de richtlijnen dienen deze middelen in 2018 vrij te vallen.

Totaal is conform het collegevoorstel een bedrag van €98k noodzakelijk in 2018, hiervan wordt een bedrag van €66k gefinancierd vanuit het reguliere exploitatiebudget en €32k gefinancierd uit middelen die vrij vallen uit reserve overloop, het restant dat was opgenomen in de reserve overloop ad €28k (€60k -/- €32k) valt vrij ten gunste van resultaat in 2018.

Bovenstaande is conform richtlijnen reserve overloop, er worden geen aanvullende middelen gereserveerd voor de volgende jaren in reserve overloop. Accountant zal dan ook geen bezwaren hebben tegen bovenstaande werkwijze.

Kortom, middelen die in 2017 waren gereserveerd vallen volledig vrij in 2018. Er wordt dus geen besluit genomen dat deze reserve niet vervalt wat strijdig zou zijn met de richtlijnen.

Met bovenstaande is gegeven dat voor de geraamde kosten tussen 2018-2021 voldoende financiële ruimte is. Het grote beheer en onderhoud dat in 2019 en 2021 zal plaatsvinden, kan gefinancierd worden uit gereserveerd budget via MJIP (meerjareninvesteringsplan).

De aard van het onderhoudswerk betreft het verlengen van de levensduur van de bestaande kunstcollectie. Hierbij dient nadrukkelijk opgemerkt te worden dat er nog geen duidelijk zicht is op de kosten van een beheers- en onderhoudsysteem voor de gemeentelijke kunstcollectie in de openbare ruimte en de implementatie daarvan. Om deze reden wordt er uitgegaan van een realistische raming; pas na aanbesteding is definitief zicht op de kosten van groot onderhoud. De aanbesteding wordt gestart na besluitvorming.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

Op basis van het bovenstaande stellen wij voor om:

1. Akkoord te gaan met de Regeling Kunst in de Openbare Ruimte;
2. Akkoord te gaan met de meerjarenplanning voor kunst in de openbare ruimte voor 2018-2021 als leidraad voor die periode;

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De verschillende projecten onder KIOR zullen volgens het meerjarenplan uitgevoerd worden. Daarnaast wordt in 2018-2019 het aanbestedingstraject over het beheer en onderhoud van de gemeentelijke kunstcollectie in de openbare ruimte gestart.